

Afscheid van Gezinswetenschappen

Toespraak door 3dejaars Lydwine Meyhi, bij de proclamatie, 4 juli 2009

Wat veel volk, dat is natuurlijk de context die we er altijd bij moeten nemen, zoals we de afgelopen drie jaar geleerd hebben.

Dit dankwoordje is niet ten persoonlijke titel. Ik nam een kleine enquête af bij mijn medestudenten van de derde jaar. Mijn motivatie is wel persoonlijk: uit dankbaarheid én omdat ik heel nieuwsgierig ben en vanaf de eerste dag geïnteresseerd ben in de verhalen van mijn medestudenten. (Simonne, verhalen,...!!!)

Sommige antwoorden zijn relevant, andere absoluut niet.

Mevrouw Jennes, het bordje 'verboden te eten, drinken of roken' mag weg, het heeft geen enkele zin. Eén van de vragen van de enquête was of men minstens eenmaal dit verbod overtreden had. Behalve drie studenten heeft iedereen dit bordje genegeerd.

Daarentegen gooit slechts een marginale minderheid met propfen, als dit een kleine troost mag zijn.

Ik wilde met deze enquête verbanden leggen en redeneringen opbouwen – dat hebben we allemaal geleerd bij argumentatieleer en demografie [gebaar maken van longitudinaal en transversaal]. Maar toch heb ik dit niet gedaan, omwille van tijdsgebrek; medestudenten die mij kennen, kunnen al raden wanneer ik aan deze speech begonnen ben, analoog met mijn studiehouding: te laat... En dan had ik er de cursus registreren en rapporteren moeten bijhalen want er was iets met rijen -< en kolommen I en een rekenkundig gemiddelde. Maar vooral heb ik het niet gedaan omwille van de mooie, ontroerende, eerlijke antwoorden die ik kreeg en die niet in gemiddelden te vatten zijn.

Ik heb er wel een prototype van de HIG-student uit kunnen distilleren:

Vrouw, tweeling, stier of kreeft, bruine ogen, werkend, met een meer dan gemiddeld aantal kinderen, nl 1.96 kind (TVC Vlaanderen 2008 is 1.82), rechtshandig, kan niet breien, komt overwegend met de trein, en indien met de wagen, carpooit ze - bij voorkeur met koffie en koeken -, ze woont niet in een stad, ze brost wel eens maar ze studeert ijverig: gemiddeld 14 uur per week!

Meer dan de helft van de studenten doet aan vrijwilligerswerk en is lid van een vereniging (het Belgisch gemiddelde is 10%), bijna $\frac{3}{4}$ was vroeger lid van een jeugdbeweging. Over engagement gesproken! Dankzij de lessen in sociaal-cultureel werk weten we dat we dan ook langer zullen leven.

Bijna $\frac{3}{4}$ van deze derdejaars werd tijdens de studie geconfronteerd met een life event: iedereen heeft zijn of haar verhaal, en persoonlijke zwaarte. Wat het volhouden en doorzetten eens zo bijzonder maakt.

Een moeilijke zaak was deze van de gewichten. Het totale gewicht van de cursussen (1^e, 2^e, 3^e jaar samen) is ongeveer 20 kg. Het merendeel van de studenten kende een serieuze of minder serieuze gewichtstoename. Dit wilde ik aan elkaar koppelen, volgens mij is hier een causale redenering op zijn plaats. Gemiddeld kwamen we 2.88kg aan!!! Als ik dit afrond naar beneden, wat eigen is aan een vrouw om te doen, kom ik op 2 kg, dwz dat er ongeveer 10% van de leerstof is blijven hangen.

In de cursus gerontopsychologie leerden we dat het werkgeheugen afneemt met de jaren, en ook de snelheid, de aandacht en het episodisch en expliciete geheugen. Dus ik denk dat mijn inductie, deductie, causale redenering klopt, Hans Forceville?

Niet alleen het gewicht en het geheugen baarden ons zorgen, ook het beeld dat we via de lessen over dementie van onszelf kregen tijdens de examens was schrikwekkend: stoornis in het geheugen, in oriëntatie, in taal en doelgericht handelen, decorumverlies, verminderd oordeelsvermogen, nachtelijke onrust en vooral confabulaties, die veelvuldig te lezen waren in de antwoorden op de examenvragen. Toch vonden we deze lessen van Nancy Van Ranst en Luc Van de Ven ontzettend leuk.

Wat kwam er nog uit de enquête: we studeerden op vreemde plaatsen. We hebben echt wel ons best gedaan: we studeerden in vliegtuigen, op het werk, op spoedafdelingen, al wandelend en zeilend, in een klooster, in een tent tijdens verbouwwerken...

We ontwikkelden vreemde gewoontes tijdens het studeren: van snoepen, eten, drinken, roken, ananasverslavingen, redbull en rituelen, ongewassen rondlopen, bollekes tekenen, zittend slapen tot imaginaire gesprekken voeren... We pasten prachtig de theorieën toe van leren en conditioneren, en doorliepen moeiteloos de acht fasen van de levensloop in één examenperiode (en dan vooral de negatieven: wantrouwen, twijfel, verwarring, stagnatie etc.)

De mooiste en meest ontroerende antwoorden kwamen op de vragen: hoe heeft deze studie je leven en je kijk op de wereld veranderd en wat of wie zal je nooit vergeten of heel erg missen?

Een greep:

Bewuster van jezelf, je leven verrijkt, opener, meer zelfrespect, genuanceerder, zin in leren, durven loslaten, gegroeid (letterlijk en figuurlijk), professioneler in werk, nieuwsgieriger, bescheidenheid, inzicht, milder, kritischer, minder veroordelend, eigen aandeel, ieder zijn probleem en verantwoordelijkheid... Eén studente schreef: mijn man werd meer een nieuwe man, dank u HIG! En een andere: eindelijk een vaatwasmachine, dank u HIG!

Wat zullen we missen?

De hele school, het schoolgebeuren en het studentenleven, de medestudenten, de vrienden, de geestelijke stimulans, de tijd voor onszelf, de treinreizen, de begeestering en deskundigheid van de docenten, projectbegeleiders en de directie, de verbondenheid, het plezier, de middagpauzes, de markt, het rokerskot, wij met z'n allen tegen de boze wereld van de examens, de leerstof die je prikkelde en je wakker maakte, de warmte en steun van docenten, directie en medestudenten...

Wat zullen we nooit vergeten?

Sterven van de zenuwen, de eerste examens na twintig jaar, het moment net voor de examenvragen, zo bibberend schrijven dat je je eigen geschrift niet kan lezen, het gevoel deel uit te maken van een groep, de medestudenten, de vriendschappen, het geheel, de stress, ontmoetingen met mensen met het hart op de juiste plaats, de ananasclub, aangrijpende ontmoetingen tijdens de praktijkverdieping, het doorzettingsvermogen, de solidariteit, het gezeur over de Limburgse tongval, het contact met en de steun van zowel studenten als docenten en directie, en/en ipv of/of...

De verkleedpartij, de tweedaagse in het klooster met het zuiverende wijwater, het uitstelgedrag, het plezier van een afgewerkt eindwerk,... De koude lokalen, het genies van...

Alle docenten en projectbegeleiders waren streng maar rechtvaardig, we zullen ons hen één voor één herinneren omwille van hun gedrevenheid, enthousiasme, deskundigheid en humor. Zonder afbreuk te doen aan de anderen, verkozen we Koen Baeten als docent van het jaar, omwille van zijn kennis van soaps, zijn inzicht in de mankementen in onze vriendenkring, zijn onvoorstelbare kennis en humor, zijn leuke manier van lesgeven. Josse Van Steenberge zullen we ons blijven herinneren als de docent die (excuseer) saaie leerstof ongelooflijk leuk bracht. Een kunst!

Mevrouw Jennes voor haar gedrevenheid en Mevrouw Nuelant voor haar toegankelijke vriendelijkheid.

We leerden van Anne Neyskens dat er naast zeven positieve opmerkingen één negatieve mag staan... Een laatste vraag was: wat heeft het meeste geleden onder deze studie: huishouden, werk, vrienden, familie, gezin?

Daarop kwam één antwoord, unaniem: alles!!! Gezin, man, kinderen, de sociale context - je weet wel, die zo belangrijk is, ons sociaal vangnet -, werk, tuin,... kortom, alles.

Iemand schreef: 'De impact op je leven wordt sterk onderschat, het was zwaarder dan werd voorgehouden, een heuse lijdensweg...'

We hebben een lange weg afgelegd, al dan niet lijdend.

We hebben 49 vakken gehad, (vervanging 4 extra), 2 projecten en 1 eindwerk. In totaal hebben we van ongeveer 40 verschillende docenten les gekregen. We hadden 18 examendagen en moesten 6 werken afleveren, we volgden 643.5 uren les of 99 dagen.

Vandaag is de 100ste dag, echt waar, tel maar na. De 100ste dag en het is onze proclamatie, mooi hé!

Mieja Engelen gaf ons Max Neef en de 10 essentiële behoeften voor welzijn: voortbestaan, creativiteit, zingeving, participatie, vrijheid, luiheid, bescherming, identiteit, affectie en begrip. Het HIG in haar totaliteit heeft aan al deze levensnoodzakelijke behoeften voldaan, dank u wel, allemaal, allemaal en in het bijzonder mevrouw Jennes als warme motor van het HIG, dank u. We zullen dit nooit vergeten.

Ik wil graag afsluiten met twee citaten die we kregen van Koen Baeten:

Indien we alles afschuiven op genen en medicatie, vergeten we de fundamente van onze ziekte en gezondheid, nl. gezin en samenleving. (Verhaeghe en Lacan)

En door een kleine beroepsmisvorming, een even schitterend citaat van Fukuyama:

Indien we de alleenheerschappij toeschrijven aan wetenschap en techniek, ontkennen we de diepe wortels van onze geest: de moederschoot.

Deze twee citaten vatten voor mij in exact 40 woorden 3 jaren HIG samen. Dank u, namens alle studenten van 2006-2009,

Lydwine Meyhi